

refutauimus, & ex hoc manu feste viraque coarguitur. Nam si apud veteres iudeos Christi temporis certum non fuisset & hum. Psalmum à Davide compositum, & de Christo intelligendum esse, facile alterum Scribas & Pharisæi qui posterioribus inde multis doctores erant, utique respondissent. Nunc autem recentiores Iudei patrum suorum silencio aperte condemnantur.

45. Si ergo David vocat eum Dominum, quomodo si-

2. Ebd. 3. 4. 4.

LVNC Iesu locutus est ad turbas, & ad discipulos suos, dicens: Super cathedram Moysi sedebunt Scribe, & Pharisæi. Omnia ergo quecumque dixerint vobis seruate, & facite: secundum opera vero eorum nolite facere: dicunt enim, & non faciunt. 4. Allegant enim opera grata, & importabilia, & imponunt in humeros hominum: agito autem non nolunt emere, & importare. 5. & scinduntur ab omnibus: dilatant enim phylacterias suas, & magnificant simbolas. 6. Amant autem primos recubitus in canis, & primas cathedras in synagogis. 7. & salutationes in foro, & vocari ab hominibus Rabbi. 8. Vos autem nolite vocari Rabbi, vobis est enim Magister vester, omnes autem vos fratres eius. 9. Et patrem nolite vocare vobis super terram amarus est enim Pater vester, qui in celo est. 10. Nec vocemini magistris: quia Magister vester unus est, Christus. 11. Qui maior est vestrum, erit minister vestri. 2. Qui autem se exaltaverit, humiliabitur: & qui se humiliauerit, exaltabitur. 13. Vt autem vobis scribe, & Pharisæi hypocrite: qui blanditiis regnum celorum ante homines, vobis enim non intratis, nec introiuntes sint nisi intrare. 14. Vt vobis Scribe, & Pharisæi hypocrite: quia comeditis domos viduav, orationes logas orantes propter hoc amplius accipiens indicu. 15. Vt vobis Scribe, & Pharisæi hypocrite: quia a circuis mare, & aridam, vobis facitis vnum proflyatum: & cum fuerit factus, facitis cum filium gehennæ duplo quam vos. 16. Vt vobis duces ceci, qui datus: Quicunque iurauerit per templum, nibil est: qui autem iurauerit in auro templo, debet. 17. Sicut, & ceteri: Quid enim maius est, aurum, an templum, quod sanctificat aurum? 18. Et quicunque iurauerit in altari nibili est: quicunque autem iurauerit in dono, quod est super illud, debet. 19. Ceteri: Quid enim maius est, donum, in altare, quod sanctificat donum? 20. Qui ergo iurat in altari, iurat in eo, & in omnibus, que super illud sunt. 21. & quicunque iurauerit in templo, iurat in illo, & in eo, qui habitat in ipso. 22. & qui iurat in celo, iurat in throno Dei, & in eo, qui sedet super eum. 23. Vt vobis Scribe, & Pharisæi hypocrite: qui decimat mensuram, & anethum, & cynamum, & reliquis: que grauiora sunt leges, indicum, & misericordiam & fidem. Hoc oportuit facere, & illarum omittere. 24. Duces ceteri, excolantes eum, et melum autem glutientes. 25. Vt vobis Scribe, & Pharisæi hypocrite: quia mundatis quod deforis est calix, & paropside: intus autem plenitis vasina, & immunditia. 26. Pharisæi ceteri, munda pruis quod intus effaliciunt, & paropside: ut fiat id, quod deforis est mandatum. 27. Vt vobis Scribe, & Pharisæi hypocrite: quia similes in seculis dealbatis, que a foris parent hominibus speciosa, intus vero plena sunt offissis mortuorum, & omni spuria. 28. Sic & vos a foris quidem parentis hominibus iusti: intus autem plenitis hypocritis, & iniquitate. 29. Vt vobis Scribe, & Pharisæi hypocrite: qui ad discipulis seculbra prophetarum, & ornatis monumenta in storum. 30. & dicitur: Se simus in diebus patrum nostrorum, non effemus nos, sicut corum in sanguine prophetarum. 31. Ataque testimonio estis vobis patris, quia filii eis corrum, qui prophetas occiderunt. 32. Et vos implete mensuram patrum vestrorum. 33. Serpentes geniminae viperarum, quomodo fugietis a iudicio gehennæ? 34. Ideo ecce ego mitto ad vos prophetas, & sapientes, & scribas, & ex illis occidentes, & crucifigentis, & ex eis flagellabitis in synagogis vestris, & persequemini de ciuitate in ciuitate. 35. Ut veniant super vos omnis sanguis iustus, qui effusus est super terram, a sanguine Abel usque ad sanguinem Zacharie, usque Barachie, quem occidit is inter templum & altare. 36. Amen dico vobis, venient hac omnia super generationem islam, 37. Ierusalem, Ierusalem, que occidit prophetas, & lapidas eos, qui ad te misi sunt, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suis sub alas, & noluit. 38. Ecce relinqueret vobis dominus vestra deserta. 39. Dico enim vobis, non me vobis debitis amodo, donec dicatis: Benedicte, qui venit in nomine Domini.

sup. 3. b. 7.

Gen. 4. 8.

Hebr. 11.

1. Petri 3. 4.

f. 21.

Luc. 13.

g. 14.

IN CAPVT XXIII.

469 IN CAPVT XXIII.

TUNC Cum videret Scribas, & Pharisæos corrigiri non posse, vt Chrysostomus, Ancor imperfecti, & Euthymius annotarum.

Locus est ad turbas, & ad discipulos suos. Vero similis est Christum ea, que sequuntur, non omnibus discipulis suis, sed iis, qui minus familiares, & intricati erant, proposito. Nam Apostolos, & eos qui ipsum semper comitabantur, non opus erat ad monere, vt Origenes tractatu in Matth. 24, indicavit, quoniam etiam David, servus deus, de verbis Domini 49, neminem exaltans Christum ad Pharisæorum, & Scribarum scholam mittit, velutisse: sed Scriba, rura & Pharisæorum nomine Euangelica, quam fundabat, Ecclesiæ Episcopus significasse: sed hoc violentum.

Digitus autem suo. Digitum humeri opponit. Sollemus querata iumenta non solo digito, sed utræque manus, & coto fixe corpore iumenta: illi miseris homines quos fusi impensis onerauerant, ne nimis quidem digito sublebant, id est nec exemplo suo incitabant onera ferenda, nec in suis traditionibus dispensabant, cum in Dei lege capitulo dispensarent, hoc est digito autem suo nolunt ex mouere.

Dilestant enim. Gr. διλανει, sed ponunt pro se enim, utrilibet fixe, quemadmodum nollet vertit interpres, multo melius, quam qui vertentur, id est qui puram aut legebat, sed proximum verborum. *Catholicon. marm.* **S**uper cathedram. Quidam autem suggestum intelligunt, ex quo ab Scribis, & Pharisæis audiente populo lex Moysis legente, quod id Eldæli, 1. c. 8. 4. fecisti legimus. Ita sentit Euthymius quod alii refellunt: quia ex Luca c. 4. 16. & ex Actis Apostolorum c. 13. 16. intelligimus ludorum consuetudinem non fusile, ut qui puram aut legebat, aut interpretabatur, in suggelum ascenderet: sed ut surgebat, & statim loqueretur: quod & hodie inter Iudeos fit & solim inter Christianos, D. Paulus fieri volunt. **C**or. 14. 30. Erga per Cathedram Moysis Hieronymus & Beda Moysis doctrinam intelligit, quod qui doceant in cathedra, sedere solet, et iam rite in inter Iudeos consuetudo non esset.

Scribe & Pharisæi. De Scribis, & Pharisæis, & co-
rum officia. *Phylacteria. v. Origenes, Chrysostomus.*

Omnia ergo quecumque dixerint vobis seruate, & facite. Occurrunt nam lectori quecumque, ibeantur Christus omnia, que Scribes & Pharisæi docuerint, facere: cum eorum sepe doctrinam reprehendat, & ea 16. 1. i. iussit discipulos suos cauere a fermento, id est doctrina Pharisæorum, & hoc ipsius capite versi 16. & 17. falsam eorum doctrinam coagulat. *F*actum est, quod probat duo bus raimmarum terum exemplis, phylacteriorum & simbolarum, quoniam velut ex eis minimis maximas intelligentiæ, & vix proverbia est, ex vngue leonem cognoscere. Nam qui in simbolis, & phylacteriis gloriam capabant, quid in rebus majoribus facturi erant?

Hieronymus, & Euthymius, scribunt, membranum, in quibus legis precepta scripta erant, eas Scribes & Pharisæi circum caput, & circum brachia gestabant, ut perperuo Dei legem ante oculos haberent: sic intelligentes, quod Deus per Moysen præcepit: Deuteronomij 6. 8. & ligabiles quasi signum in manu sua, strinque, & mouebiliter intercavitos. *F*actum est, quod probat duo bus raimmarum terum exemplis, phylacteriorum & simbolarum, in quibus legis precepta scripta erant, eas scribunt, in cathedram ipsam consigilie esse, & vobis diceret. At quis dubitabat illa ipsa facta, qui docebant, in cathedra ipsa, si in cathedra ledebant, aut in synagoga & scilicet la Moysis docuissent. Chrysostomus vero, & Euthymius existimant Christum non omnia, que in lega erant, intellegere: sed eam, quae ad salutem erant necessaria, quia erant Decalogi precepta: nam ceremonias, & cetera precepta, quae ad tempus tantum data fuerant, tantum absit, ut seruare nollet, vt potius abrogauerit. Prohibitio haec est sententia: sed mihi tam non probatur, quia non solum hoc loco, sed vñq; alios leges, etiisque etiam ceremonias seruare in suis, & ipse ad mortem vñque seruare, quia nondum abrogata erat. Ergo cum nubes seruare, ac facere, que Scribe & Pharisæi dum in cathedra Moysis sedet, dicunt: non de ipsorum, sed de legis ac Moysis doctrina loquuntur, perinde enim est, ac si dicat: omnia, quia lex & Moyses vobis dixerint, Scribes & Pharisæi recte tibi, seruare ac facere secundum acumen operarum nolite facere, ut Hilary Hieron. videtur intellexisse. Cur ergo dicit aliquis, non dixit, quecumque Moyses dicit seruare, ac facere: sed quæcumque scribunt & Pharisæi dixerint? Duplex redi causa potest: altera, quod voluerit Scribarum & Pharisæorum hypocritum arguere: non autem argueret, nisi dixisset, & altera vivere, alter docere. Altera, quod tamen capite acerbe eos esse trepescerunt, & conuenientib; aliquantum eos prius laudare, ne omnia ex affectu, ac fine in dictio improbare videatur.

Alligant enim onera grata. Metaphora à fasti-
nibus, & ad patres comparata, vel vocare in terris absolute, sed compareata ad Deum, & ad Pharisæos, de quibus

Invenit
fus.

& Achænum. Notum est carmen veteris poete, A iis partem non minus, quam in contrarium pol-
quam multa magnaque apud fidei canas, Lucas cati-
tum appellauit, quod aut idem, aut simile was est.

Intra autem. Id est que intus sunt: intelligitur enim ea. Cal cent & paropidem vocat ipsum hominem: qui extra calicem, & paropidem sunt, fortes corporis: que sunt intra, fortes animas. Si-
gnificat ergo eis de corpore lauanda, & corpus mun-
dandum nisi illi sollicitos, de aliud de anima for-
tibus nimis negligentes. Videntur hoc etiam fui-
re prouerbium, quo significatur aliquem minu-
necessaria viuis curare, magis necessaria negligere: quemadmodum si quis vas, quod potuit, aut
cibum lumeret, extende cumundare, intrinsecus mundare.

26. *Vi fiat* & *id, quod defunxit, mundum.* Qua-
si sit quomodo, mundus est, que innuit, ea,
qua extra sunt, mundus sunt, cum a bilio oblate
videtur, quoniam postea in mundo est: animo: for-
tido vero corpore, disticta, quod defuit ei,
mundum hinc, cum interiora mundata sunt: quia
non magis inquinat, quam immundum est. *Nō*
enim quod intrat in te, anquimus hominem, capite de
cimo quanto, vnde decimo, & omni mundo mundo, ad
Tironum 1.15.

27. *Qui adflictit sepulchra Prophatarum, & ornata*
monumenta eorum. Eosdem Prophetae, & ex
vocare appellare, ut alias locis annuntiatus, & ex
Iohanne capitulo 19.17. docentur, fuisse pulchra, & mo-
numenta idem iuncte entia ex Hebreorum didi-
cione sicut semper, alia verba varia re-
petitio: sed habant autem prophanorum sepulchra
cum venientia collata effusa, ut Hilarius expost.
Conlatae hoc loco Prophanorum & iutorum se-
pulchra in honore apud Iudeos habita fu-
erunt. Quod autem ea Scribe & Pharisei collapserat
integram, non vituperatione, sed laude dignum era, ut
Oriogenes tractat in Matthæo 26. Chrysostom
& Euthymius admonuntur: ne propterea eos Chri-
stus reprehendit, sed quia eum eorum adficerant
sepulchra majori ipsi parcerent homicidia, quam
qui Prophetae filios, quorum sepulchra adi-
cerant.

31. Itaque sibi omnia fissa volvuntur, quia filii eius
erunt, qui Prophetae occiderunt. Bene hoc loco con-
cludit Christus ex eo quod dicit Scribe & Phari-
seis: *Si filium in diebus patrem nostrum, non affi-
mamus, sed eum in sanguine Prophanorum, eos testi-
hi ipsi verba esse eorum filios,* ut Prophe-
tae occiderunt: sed paulo alter arguit inuenit rectat
Lucas & 11.49. prof. dico, natus est enim amnis quod con-
finitur cum patrum refrigerio: quoniam isti quidem
eis uidentur: vos autem edisti eum eorum sepulchra. Credibili-
ter est vobis Christum dixisse: sed ad-
iuterum Matthæo in alterum Lucam recusat. Super
est videtur, quomodo apud Lucam bene Christus
concludit eos testihi eum operibus patrum suo-
rum contumere. Non videtur mihi ex animi len-
tencia Christus concludere voluisse tunc tantum
propofitum illi fuisse illud ipsius argumentum, quod ad probandum sancti ratum suum Scribe, &
Pharisei refutabant, ad probandum eorum nequa-
tem in eisdem recorquire, qualiter communis esset,
ut Rhethores virant, quod in virumque partem a-
que videtur. Quia enim sepulchra Prophanorum ad-
dicabat, videri poterant aut idcirco facere, ut
eos honoraretur ut magis quodammodo occidi-
derent: id est eorum negotiora vna cum corpori-
bus sepelirent: quemadmodum solent latrones,
quos occiderunt, non humanaveri: sed also homini-
cidij generis, ne repurantur specie. Scribe & Pha-
risei prior senti: Christus posteriori argumenta-
batur: non quod in eis eorum animo lepida fuisse
Prophanorum occidere: ut patrem suorum agere
potuerint: sed quod factum ipsum in eis er-

Dicitur in
Hebreos 10.
Dicitur in
decimatu.
Hebreos 10.
35. *Utrumque super vos.* Reste Euthymius anno-
tatione particula, ut hoc est loco non cauam, sed cu-
tium significare. Hebreica autem phrasis est alia:
ut sanguinem super aliquem, aut super eius caput
venire, id est ut eius deponas dare, ut infra capite.
E 17.15. *Sanguis eius super nos, & super filios nostros,* id est
nos & filii nostri culpam praefabimur, & si quid in
hoc peccari est peccatis liberum. Similis phra-
sis Ieremie 20.9.13. Iosue 2.19.2. Reg. 1.16. quemad-
modum Latinus dicebant, si quid mali fieri, mihi &
capiti nasci. Secunda libro quartu, de beneficio capi-
te magis primo.

A sangue Abel iusti, v. 3, ad sanguinem Zacharie si-
gnificatur, quem occidit inter templum, & altare.] Manefissi est, volvi se Christi d'cere eos deuersos
penas ob mortem omnium Prophanorum, quicunq;

V. 1. q. 1.13

vnquam occidit Iudeis fuerant. Numerat autem Abel inter Prophanos, quia suo sacrificio videtur
Christi sacrificium prædictissimum, ut indicat D. Paulus ad Hebreos 11.4. cum dicit: Abel fide plurimam hostiam obtulit. Enumerat enim inter illos, qui
a Iudeis occisi fuerant, cum ab illis occisus non sit:
quia Cain, a quo occisus est, omnium hominidum caput fuit: & quāvis non fuerit natura Iudeorum pater fuit imitatione. Itaque illius filii esse Iudei
et significantur eodem modo, quo dicuntur filii esse
eius diaboloi Iohannes 5.44. Ita Iudas dixit versus 11. Ve illis,
qui in viam Cain dixerunt, ita Anterior imperfecte ex-
positi. Hoc loco de Zacharia questo est, de quo, cum multi fuerint Christi loquuntur, Nō
nulli Autores existimant Prophanos Zacharia Iohannes Ba-
pista patre loqui, veterem narrantes traditionem, que in nonnullis apocryphiis libris legebatur, ho-
dieque in nescio quo, ut vocatur, Proteoangelio Iacobini legitur: fuisse in templo Ierosolymitanum se-
paratum locum, in quo sole virginis confidenter,
Virginem vero Mariam Christi matrem post feli-
cem partum in templum ingressam voluisse inter
virgines, ut solebat, locum habere, prohibitam
a fæcietibus, quod filium peperisset, defensam à
Zacharia, qui virginem sciebat: ea de causa à ex-
teris fæcietibus inter templum, & altare occi-
sum esse. Ita Origenes tractat in Matthæo 16. & Di-
onus Basilius homil. de humana Christi genera-
tione Theophylactus, & Euthymius hoc loco. Simil-
quidam reser de Gnostico Epiphanius in eoru
heresi. Quod tractatio, si ex bonis libris probaresur, hunc locum valde congrueret explicare. Fute-
num Zacharias pater Iohannes vicinus Prophanorum,
& perspicuum est, voluisse Christum significare
Scribas & Phariseos datus esse penas sanguinis
omnium Prophanorum, qui occisi sunt, a primo
vñquidate. Nomen tantum patris Bara-
chias non conueniret. Nec enim illius Zacharias pa-
trum Barachiam vocatum legitur. Alii putant
Christum loqui de illo Zacharia qui ex duodecim
minoribus Prophanis vñ est. In enim capitulo 1. filius
Barachia fuisse dicitur, quam opinionem Orige-
nes, Chrysostomus, & Hieronymus referunt: Stra-
bus vero fecerunt, Alii hunc sibi Zachariam il-
lum filium loquuntur, qui est. Paralipomenon 24.15. inter templum, & altare occisus com-
memoratur, quæ & Hieronymus & Beda, & communi-
fero posteriorum interpretum opinio: est ex cœ-
ri probabiliter, quod solum filium Zachariam in
scripturis inter templum, & altare occisum lega-
mus, & est vero simile Christum notam historiam
& facit teltam litteris commorasse. Illud tamen
non conuenit, quod Zacharias illi in scripturam Barachia, sed Iohannes filius appellatur: cui
objectionem dubius me dis interpretare respondet.
Primum, ut Hieronymus ait, Christum non ad eo
cum nominis, sed ad significationem respicit. Ba-
rachias enim Hebreæ benedictum Domini signi-
ficat, id est hominem iustum, & divina abundantem
gratiam, qualem loquuntur fæcietatem fuisse scri-
ptura tota telatur. Alii loquuntur binominis fuisse
potent, simulque loquuntur nomine, & Barachiam cognomentum appellatum. Coniectura probabiliter
est, quod dominus Hieronymus ait, & se in eo Eu-
angelio, quo Nazarenus vobantur, pro filio Bara-
chiae loquuntur loquuntur. Alii lectori obiectio pos-
tulat occurrere, quod Zacharias ille non fuerit omni-
nium Prophanorum vñquid, quæ videtur Christi
significare voluisse. Nam & multi postea fure-
runt, & Iohannes Baptista vñquid occisus. Facili
solito est voluisse Christum de illius tantum agere
Prophanos, quorum cedes fæcietis litteris con-
signatae, ne Scribe & Pharisei a patribus suis occisis
fuisse negare possent: inter eos autem, quos in fæcietis
litteris occisus esse legimus, Zacharias ille loquaz

et filius ultimus fuit. At a hoc loco quæ sti mori-
solet, quomodo Christus minor omnium ve-
trorum Prophanorum sanguinem super Scribas, &
Phariseos venturum esse, cum pli eos non occi-
dissent, & non debat filius patris iniquitatem por-
tare Ezechiel 18.19. Quidam respondent omniū
Iudeorum veluti unam esse congregati neim, &
quasi Reipub. Videamus autem in Republica, qua
maiores fecerint, postea tribus: vi Amalechites,
qua filii Israhel ex Aegypto resurgentibus transi-
per regiones suam concedere inuenierunt, Exod.
17.8.14. de fæcietis dicuntur: quod factum non est,
nisi annis post plus quadringentos, cum nemo eoru
vinceret, qui occauerant, Regum 15.6.7. Ita ergo
Phariseos, fæcietes & Scribas penas exsolvent
sanguinem Prophanorum, non quod ipsi occi-
dissent, sed quod cum coram Resplaice corumque
maiores occidissent, & ipsi occidit purabuntur.
B Ita Hieronymus & Beda. Alii dicunt, ege sine pro-
partibus penas dare, cum eorum mores imman-
tum: ut Deus communiqueret Exod. 20.5. Ego sum Deus
Zelotes visitans iniquitates patrum in filios in ter-
ram & quartam generationem. Alii filios etiam cum
patrum suorum peccata sequuntur, pro illis non
puniri: sed propterera dici puniri pro illis, quia cum
eorum exemplo non respuerint, maiores penas
Iudeorum Chrysostomus, Theophylactus, & Euthymius
interpretantur. Ega de illa quæphonie, utrum
simpli pro partibus aliquando penas solvant, necesse
non arbitror hoc loco disputare, cum fine eius
explicatione possum intelligi, & ex quod Exodi
20.5. a nobis traxerat. Credo autem hoc loco
C Christum humano, vulgarique more loqui volu-
se. Nequialius quicquam significaret, quam Scri-
bas, & Phariseos tam graves pro sui homicidio
penas datur esse, ut patrum etiam suorum ho-
miceris portare videbentur: non quod portauer-
tine: sed quod se uertorunt puniti, nullamque
meritorum misericordiam: sic enim loquuntur
aliqui, qui cum multis fæcietis cedentes, & puni-
tus non fecerint, ad extremum nonu homicidio
perpetrato deprehensos, atque suspicentes, omni-
bus in uite exsoluit: non quod exfæcietis significaret
omnia, aut quod maiores penas dererint, quam
quæ pro vita eade merentur: sed quod sine
misericordia punitur fit, & tantus soluerit penas,
quantæ maxima as portat. Hunc esse sensum hoc lo-
co euidentur docere, ut contra ex versu 38. relinque-
tur vobis domus vestra deserta, & ex toto capite leuæ-
ti. In illo autem excidio Scribe, & Phariseos vñ
potuerunt maiores, quæ dede, penas dare: quod
qui loquuntur legit, facile concedet. Sed si nul-
lum alium Prophanum, nullum Christum discipu-
lum: verum solum Christum ipsum occidit, scilicet
multo grauioribus penis digni erant. Itaque tan-
tim abeit, ut pro partibus suis penas fuerint, &
ut ne pro se quidem ipsi facta dignas penas luere po-
tuerint: sed, ut diximus, dicuntur sanguinis omniū
Prophanorum penas soluunt, quia, quam maxi-
mas poterant, exsoluerunt.

36. Amen, amen dico vobis, venient hæc omnia super ge-
nerationem eam. Ex affuerationis particula Anno,
& eius repetitione, & totius iteratione sensus & co-
firmat, quod ante dixerat, ne quis manem fuisse pu-
taret communiationem. Generationem autem illa-
vocat totum Iudeorum genus, super quos ea, que
dixerat, ventura erant. Notus Hebreus 11.11
generatio, id est genus.

37. Quoties volvit congregare filios tuos, sicut galina
congregat pullos suos sub aliis, & noluit. Seper indicat
in violentia esse interpretationem, q. sape D. Aug.
adhibet in hunc locum, volvi, inquit, congregare, &
noluit, id est, etiam nolente te congregari. Semper, n.
est facilis, quem præter illum oportet pullos Autores
veres.